

Vision Ånge kommun

Perspektiv från näringslivet

Näringslivskontoret, maj 2021

Juni 2021
Dnr: KS 19/287

Ånge kommun ©
Näringslivskontoret
www.ange.se/naringslivocharbete
e-post: naringsliv@ange.se

Emelie Säterberg, huvudförfattare
Mats Gustafsson
Lena Gustafsson
Bo Berglund
Sandra Reuterving

Sammanfattning

Arbetet med en ny vision för Ånge kommun påbörjades under vintern 2019/2020, och under 2021 kommer en ny vision för platsen Ånge kommun att beslutas av våra förtroendevalda i kommunfullmäktige. Den här rapporten utgör ett av underlagen till den nya visionen. Här går vi ytterligare lite mer på djupet med näringslivets perspektiv. Syftet med rapporten är att ge en bild av näringslivet i Ånge kommun och vad som kommer krävas av omvärlden och platsen Ånge kommun för att företagen ska nå sina visioner och mål. Totalt har tretton företagare bidragit till en djupare insikt kring frågeställningarna. Elva intervjuer har genomförts och två företagare har bidragit med skriftliga inspel under en vecka i maj 2021. I resultatet framkommer sex faktorer som särskilt viktiga för att företagen ska nå sina visioner och mål; *Ett fungerande grundläggande serviceutbud och hållbar infrastruktur för alla, kompetensförsörjning, attraktivitet, by-känslan definierar oss, vi gräver där vi står och värderar våra tillgångar; människor, naturtillgångar och järnvägen samt värdskap och välkomnande.*

Innehåll

1. Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställningar.....	1
2. Om näringslivet i Ånge kommun.....	2
2.1 Antal företag och nystartade företag	2
2.2 Branscher	4
2.3 Könsfördelning.....	5
2.4 Aktiebolagens utveckling.....	6
3. Metod.....	10
3.1 Datainsamling	10
3.1.1 Urval.....	10
3.1.2 Intervjuer och skriftliga inspel	10
3.2 Analys och sammanställning.....	11
3.3 Metoddiskussion	11
4. Resultat, analys och slutsatser	12
4.1 En bild av näringslivet i dag	12
4.1.1 Olika typer av företagare	13
4.2 Avgörande faktorer för att företagen ska nå sina visioner och mål	14
4.2.1 Ett fungerande grundläggande serviceutbud och hållbar infrastruktur för alla	15
4.2.2 Kompetensförsörjning.....	16
4.2.3 Attraktivitet.....	16
4.2.4 By-känslan definierar oss	17
4.2.5 Vi gräver där vi står och värderar våra tillgångar; människor, naturtillgångar och järnvägen	17
4.2.6 Värdskap och välkomnande	18
Bilaga 1 – Intervjumall	I
Bilaga 2 – Inbjudan till intervju	II
Bilaga 3 – Utbud: Branscher som finns i Ånge kommun*	III
Bilaga 4 – Utbud: Branscher som inte finns i Ånge kommun*	V

Figur- och tabellförteckning

Tabell 1: Branschfördelning	s. 4
Tabell 2: Avgörande faktorer för att företagen ska nå sina visioner och mål	s. 14-15
Figur 1: Antal aktiva företag i maj 2021 fördelat på företagsform	s. 2
Figur 2: Nyregistrerade företag	s. 3
Figur 3: Könsfördelning: Enskilda firmor	s. 5
Figur 4: Styrelsesammansättning i aktiebolagen	s. 5
Figur 5: Aktiebolagens utveckling: Rörelseintäkter – totalt	s. 6
Figur 6: Aktiebolagens utveckling: Rörelseintäkter – medianer	s. 7
Figur 7: Aktiebolagens utveckling: Antal anställda – totalt	s. 8
Figur 8: Aktiebolagens utveckling: Resultat före avskrivningar – totalt	s. 9

1. Inledning

Arbetet med en ny vision för Ånge kommun påbörjades under vintern 2019/2020, och under 2021 kommer en ny vision för platsen Ånge kommun att beslutas av våra förtroendevalda i kommunfullmäktige. Underlag som den nya visionen ska baseras på består bland annat en sammanställning av över 4 000 förslag från medborgare, projektarbeten som genomförts i kommunens förskoleklasser, resultatet av ett antal workshops genomförda med över 1 000 medarbetare på arbetsplatsen Ånge kommun, samt en analys av *Agenda 2030 – de globala målen* – samt den regionala utvecklingsstrategin *Ett Västernorrland – Handlingskraft, livskraft och naturkraft* och hur dessa ramverk kan integreras med övrigt material. Den här rapporten utgör ytterligare ett underlag som kompletterar de andra. Här går vi ytterligare lite mer på djupet med näringslivets perspektiv.

En vision hjälper oss att veta var vi ska. Den ska utmana och inspirera oss i det dagliga arbetet. Framförallt gäller det vår kommun som är en glesbygdskommun med begränsade resurser. Vi behöver hjälp att fokusera och välja rätt. Visionen sätter ett övergripande, långsiktigt mål som är konkret och modigt. Från den visionen sätts sedan fokusområden med mål som blir mätbara – ju bättre vi lyckas med dessa, desto närmare kommer vi visionen. En stark vision är vårt första steg i en stor förändring.

När vi pratar om vision för vår kommun i det här materialet handlar det om hela det geografiska området. Den blir ett viktigt styrdokument för vårt arbete i kommunen. Organisationen Ånge kommun tar ett tydligt ansvar att ledas av visionen och ta beslut som för oss närmare den. Organisationen Ånge kommun vill skapa förtroende och på bästa sätt erbjuda service, utbildning, samhällsbyggnad och landsbygdsutveckling för våra medborgare – och därmed värna om demokratin. Det är viktigt att det liv vi lever här, och varför, identifieras och sätts värde på. Vad kan vi stötta och förstärka? Våra folkvalda beslutar om vilken vision vi ska ha. Nämnder och förvaltningar ser sedan till att organisationen Ånge kommun följer och implementerar den i alla kommunens verksamheter.

Ånge kommuns ambition är att så många som möjligt ska vara delaktiga i framtagandet av den nya visionen, eftersom den ska vara ett stöd för oss alla som bor eller är verksamma i vår kommun när vi kliver upp ur sängen på morgonen likväl som när det kommer till att välja utvecklingsinriktning i föreningen eller i företaget. Näringslivet har haft möjlighet att, som alla andra medborgare, följa och delta i visionsarbetet bland annat via hemsidan www.ange.se/vision, näringslivskontorets nyhetsbrev, och kommunens sociala medier. Av de totalt 707 svar som registrerades från den medborgarenkät som skickades ut under 2020 hade elva procent (76 svar) fyllt i att deras huvudsakliga sysselsättning var som *”Egenföretagare/frilans”*. I Ånge kommun är 7,3 procent av befolkningen i åldern 20-64 år företagare. Det innebär att företagarnas perspektiv såsom medborgare finns representerade i resultaten härifrån (se *Bilaga 1 – Rapport medborgare, barn, medarbetare och politiker*, Dnr: KS 19/287). Det kan däremot skilja sig hur en företagsledare svarar såsom medborgare och såsom representant för företaget. Att se på företagen som en annan, egen form av medborgare i kommunen gör också att andra typer av frågor är mer relevanta för att analysera hur verksamhetsledningen ser på framtiden och utvecklingen utifrån företagets perspektiv. I den här rapporten går vi därför ytterligare på djupet med företagen och beskriver företagens roll i samhället och vad som är viktigt för att företagen ska kunna fortsätta finnas kvar och utvecklas i Ånge kommun.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med rapporten är att ge en bild av näringslivet i Ånge kommun och vad som kommer krävas av omvärlden och platsen Ånge kommun för att företagen ska nå sina visioner och mål. Vi fokuserar särskilt på följande frågeställningar:

1. Hur är näringslivet i Ånge kommun uppbyggt idag?
2. Vad kommer vara avgörande för att företagen ska nå sina visioner och mål?

2. Om näringslivet i Ånge kommun

I Ånge kommun driver 7,3 % av befolkningen i åldern 20-64 år eget företag. I Sverige är samma andel 6,1 %. I det här avsnittet ger vi en nulägesbild av näringslivet i Ånge kommun.

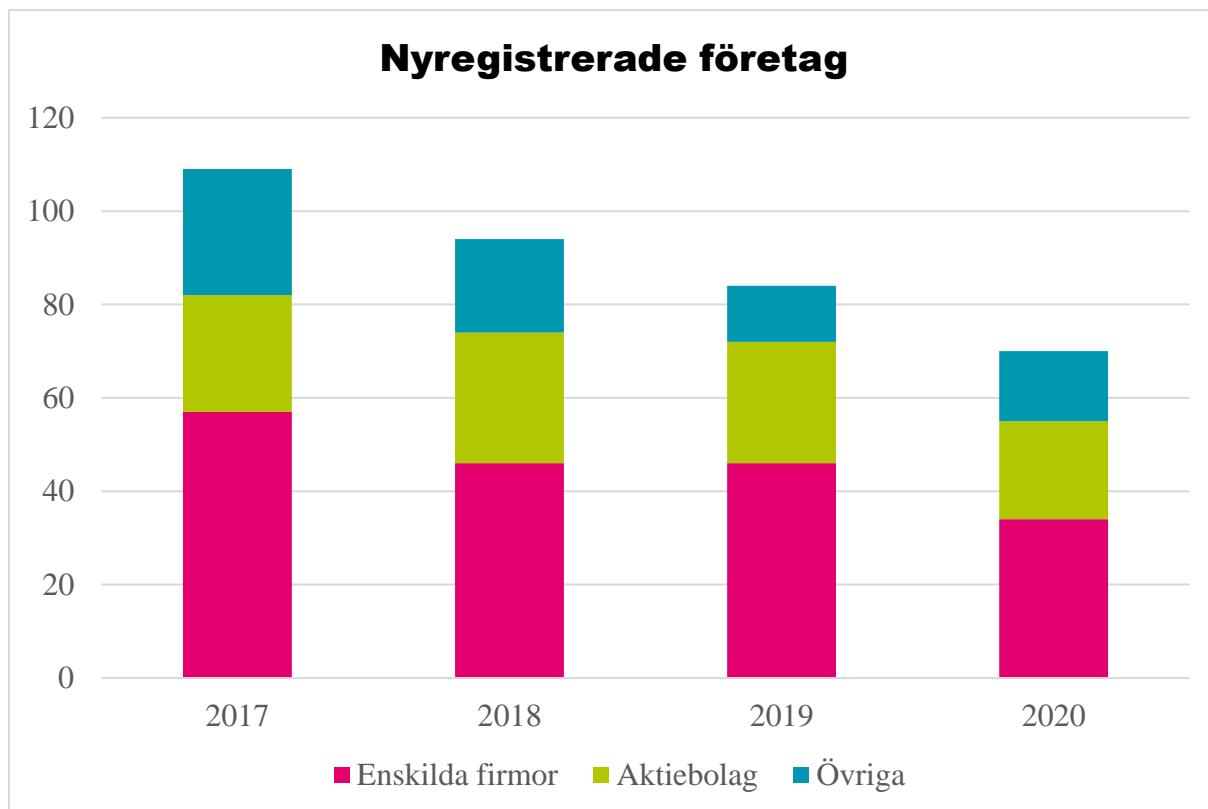
2.1 Antal företag och nystartade företag

Figur 1: Antal aktiva företag i maj 2021 fördelat på företagsform. Källa: Bisnis Analys, maj 2021

I Ånge kommun finns 1 867 aktiva företag med säte i Ånge kommun. Av dem är 71,5% enskilda firmor, 20,9% aktiebolag, 4,0% föreningar och 3,6% har annan företagsform. Totalt är 345 av dem registrerade arbetsgivare.

När vi till vardags pratar om hur många företag det finns i Ånge kommun är det viktigt att komma ihåg att det även finns företag som har arbetsställen i kommunen, men sitt säte någon annanstans. Dessa företag finns inte med i den vanliga statistiken eller i figur 1. I Ånge kommun finns det 125 sådana företag, som sysselsätter många människor. Två av dem har 100-199 anställda, ett har 50-99 anställda, fem har 20-49 anställda, tretton har 10-19 anställda, nio har 5-9 anställda, 25 har 1-4 anställda, och resterande 70 har inga anställda.

Figur 2: Nyregistrerade företag. Källa: Bisnis Analys, maj 2021

Enligt figur 2 har antalet nyregistrerade företag i Ånge kommun minskat sedan 2017. Den största minskningen har skett mellan 2019 och 2020, och det är nyregistrering av enskilda firmor som minskat mest. Hittills under år 2021 har 29 nya företag registrerats; 18 enskilda firmor och 9 aktiebolag. Det är troligt att Corona-pandemin har påverkat antalet nyregistrerade företag under år 2020 och 2021. När du tittar på figur 2 är det viktigt att komma ihåg att den visar antalet nyregistrerade företag och inte antalet nya verksamheter. Det är vanligt att företagare väljer att starta upp som enskild firma och sedan ombildar till aktiebolag. Därför är det svårt att säga exakt hur många nya verksamheter som startat upp, men trots det visar figuren en nedåtgående utvecklingstrend.

2.2 Branscher

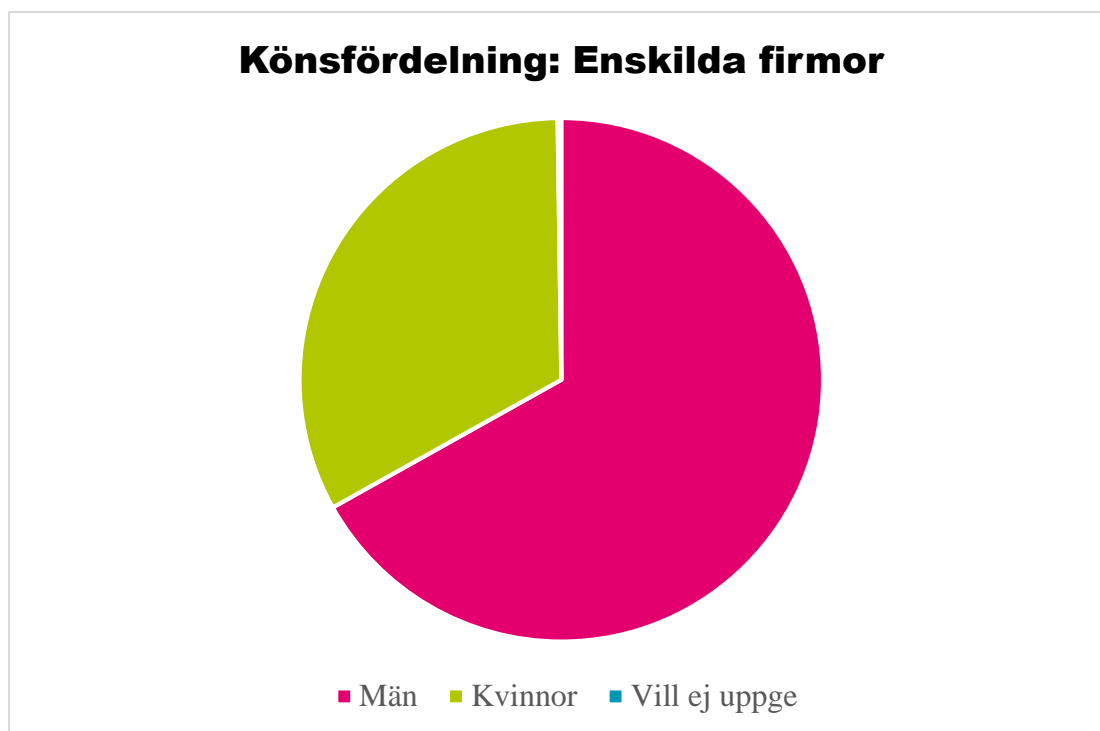
Nedan följer tabell 1 som visar hur alla aktiva företag i Ånge kommun fördelar sig över olika branscher. Branschindelningen är gjord utifrån svensk näringsgrensindelning (SNI 2007) och sorterade i storleksordning. I bilaga 3 finns en lista över mer detaljerade branscher *som finns* i Ånge kommun. I bilaga 4 finns en lista över alla branscher *som inte finns* i Ånge kommun.

BRANSCH	ANDEL av totalt antal företag
<i>Jordbruk, skogsbruk & fiske</i>	51,1%
<i>Byggverksamhet</i>	7,1%
<i>Handel samt reparation av motorfordon</i>	6,8%
<i>Fastighetsverksamhet</i>	6,5%
<i>Tillverkning</i>	5,0%
<i>Juridik, ekonomi, vetenskap & teknik</i>	4,6%
<i>Annan serviceverksamhet</i>	4,3%
<i>Kultur, nöje & fritid</i>	3,1%
<i>Transport & magasinering</i>	2,7%
<i>Hotell- & restaurang</i>	2,4%
<i>Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster & andra stödtjänster</i>	1,8%
<i>Vård & omsorg samt sociala tjänster</i>	1,3%
<i>Utbildning</i>	1,2%
<i>Information & kommunikation</i>	0,8%
<i>Finans & försäkring</i>	0,6%
<i>Försörjning av el, gas, värme & kyla</i>	0,3%
<i>Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering & sanering</i>	0,2%
<i>Utvinning av mineral</i>	0,1%

Tabell 1: Branschfördelning. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB), juni 2021

Över hälften av alla aktiva företag i Ånge kommun har sin huvudsakliga verksamhet inom branscher som faller inom kategorin jordbruk, skogsbruk och fiske (926 företag). Här räknas skogsägare in som har en enskild firma registrerad för sin skogsförvaltning och skogsverksamhet. Dessa uppgår till 531 stycken. Även om vi eliminerar dessa enskilda firmor med utgångspunkten att det inte sker så mycket verksamhet i dem, så utgör branschen den enskilt största i Ånge kommun. Därefter följer byggverksamhet (129 företag), handel och reparation av motorfordon och motorcyklar (124 företag), fastighetsverksamhet (118 företag) samt tillverkning (90 företag).

2.3 Könsfördelning

Figur 3: Könsfördelning: Enskilda firmor. Källa: Bisnis Analys, maj 2021

I figur 3 visas könsfördelningen bland Ånge kommuns aktiva enskilda firmor. En tredjedel är kvinnor (33%), och två tredjedelar (67%) är män. Av de 531 skogsägarna är 183 kvinnor (34,5%) och 234 är män (65,3%).

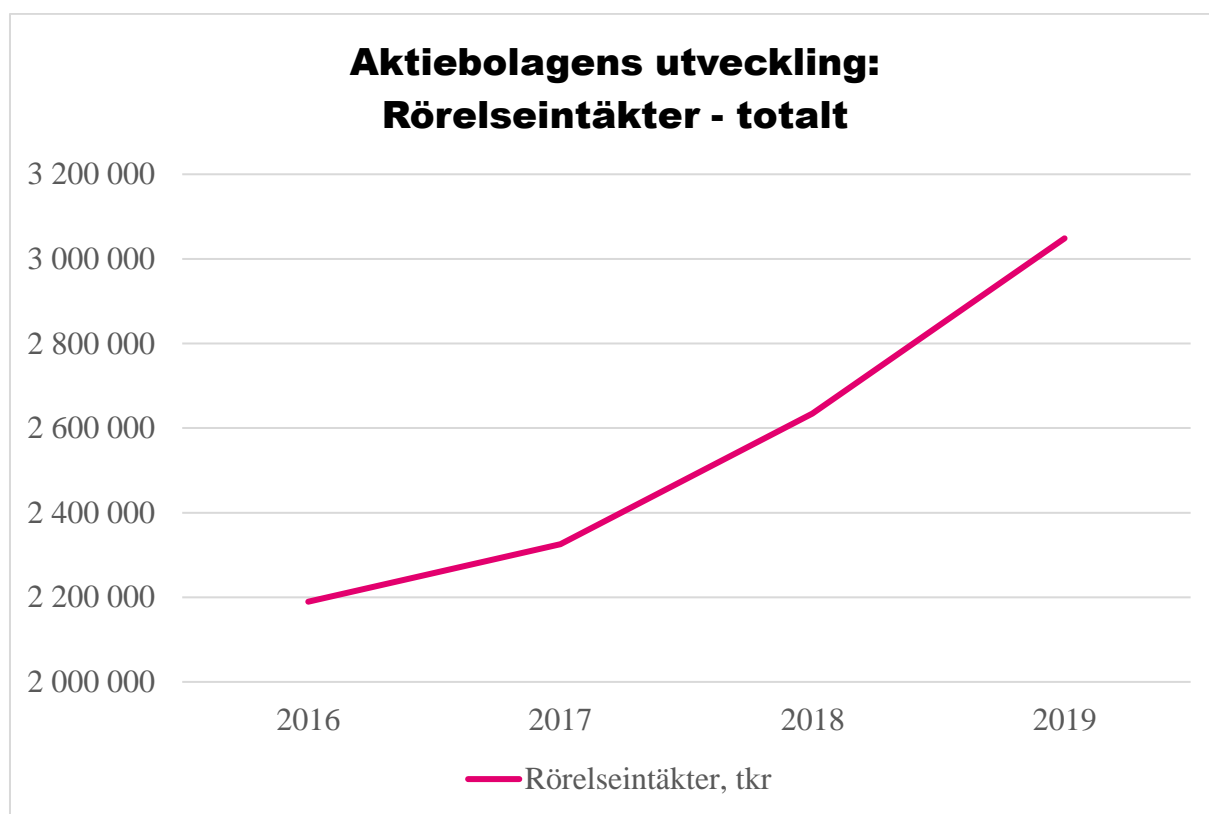

Figur 4: Könsfördelning: Styrelsesammansättning i aktiebolagen. Källa: Bisnis Analys, maj 2021

Figur 4 visar att knappt hälften av aktiebolagen i Ånge kommun har lika andel kvinnor och män i styrelsen. Av resterande andel har 180 företag manlig majoritet i styrelsen (46,0%) och 30 företag (7,7%) kvinnlig majoritet i styrelsen. 114 av aktiebolagen har inga kvinnor alls i styrelsen, medan 13 av dem inte har några män i styrelsen.

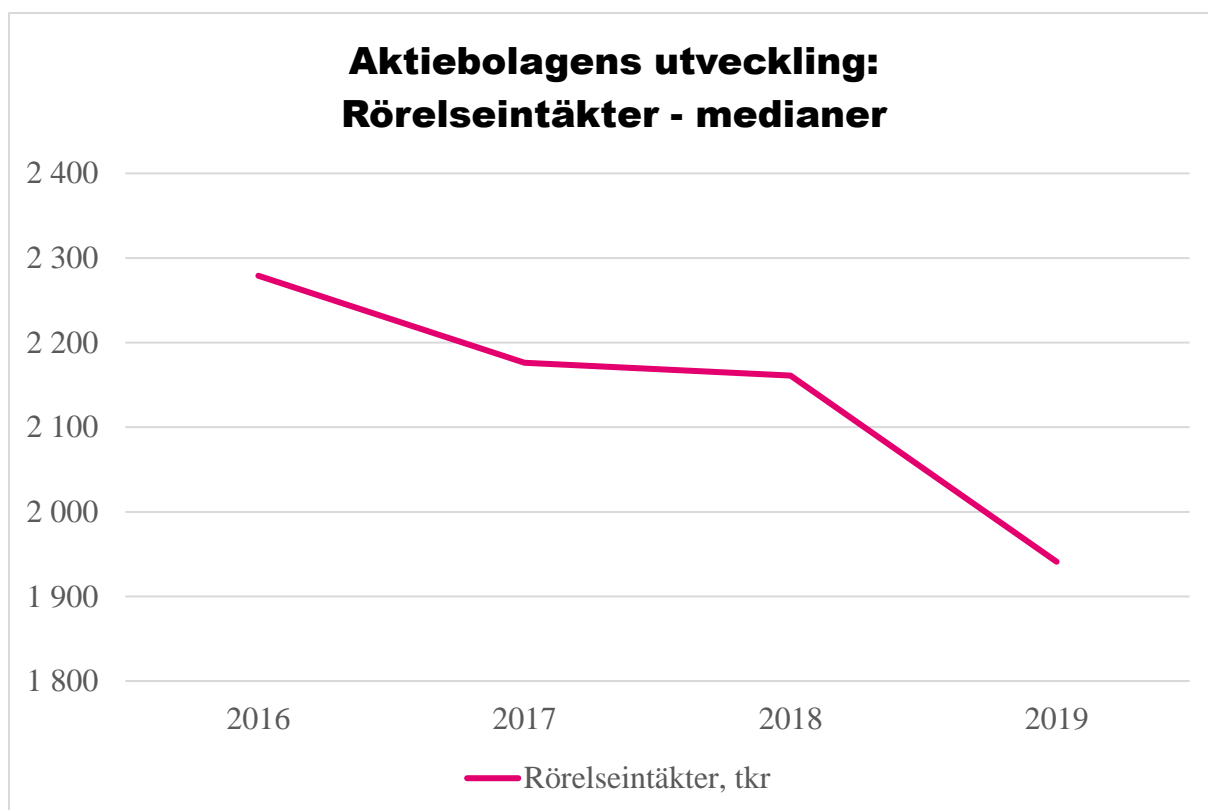
2.4 Aktiebolagens utveckling

Aktiebolagens ekonomi presenteras i årsredovisningar som är offentliga. Det gör att det är möjligt att titta närmare på hur det går för aktiebolagen i Ånge kommun. En enskild firma däremot är en privatperson som bedriver näringsverksamhet, vilket gör att det inte finns särskilt mycket information om deras ekonomi tillgänglig offentligt. I den här delen tittar vi närmare på den ekonomiska utvecklingen totalt hos 300 av de största aktiebolagen med säte i kommunen (av 390 aktiebolag totalt). Uppgifterna kommer från UC och figurerna visar siffror mellan åren 2016 till 2019. År 2020 finns inte med eftersom det är en fördröjning mellan när företagens räkenskapsår tar slut och årsredovisningen lämnas in och blir offentlig. Det innebär att det inte finns uppgifter tillgängliga för många av bolagen för år 2020 ännu och därför går det inte att ge en rättvisande bild ännu.

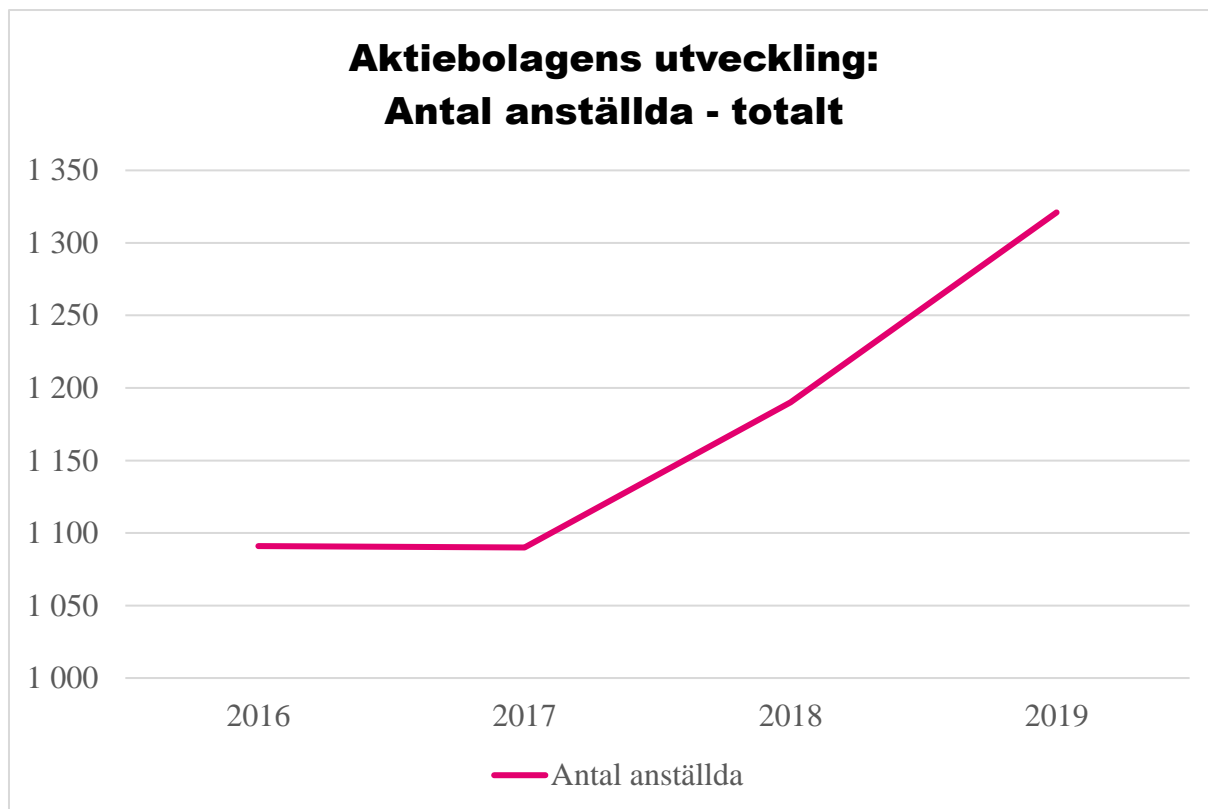
Figur 5: Aktiebolagens utveckling: Rörelseintäkter – totalt. Källa: UC, maj 2021

De sammanlagda rörelseintäkterna hos de 300 största aktiva aktiebolagen i Ånge kommun uppgick under 2019 till drygt tre miljarder kronor (3 048 468 tkr). Enligt figur 5 har summan av aktiebolagens rörelseintäkter ökat från år 2016 till 2019 i en brantare och brantare takt. Från 2016 till 2019 har de ökat med 39,2%.

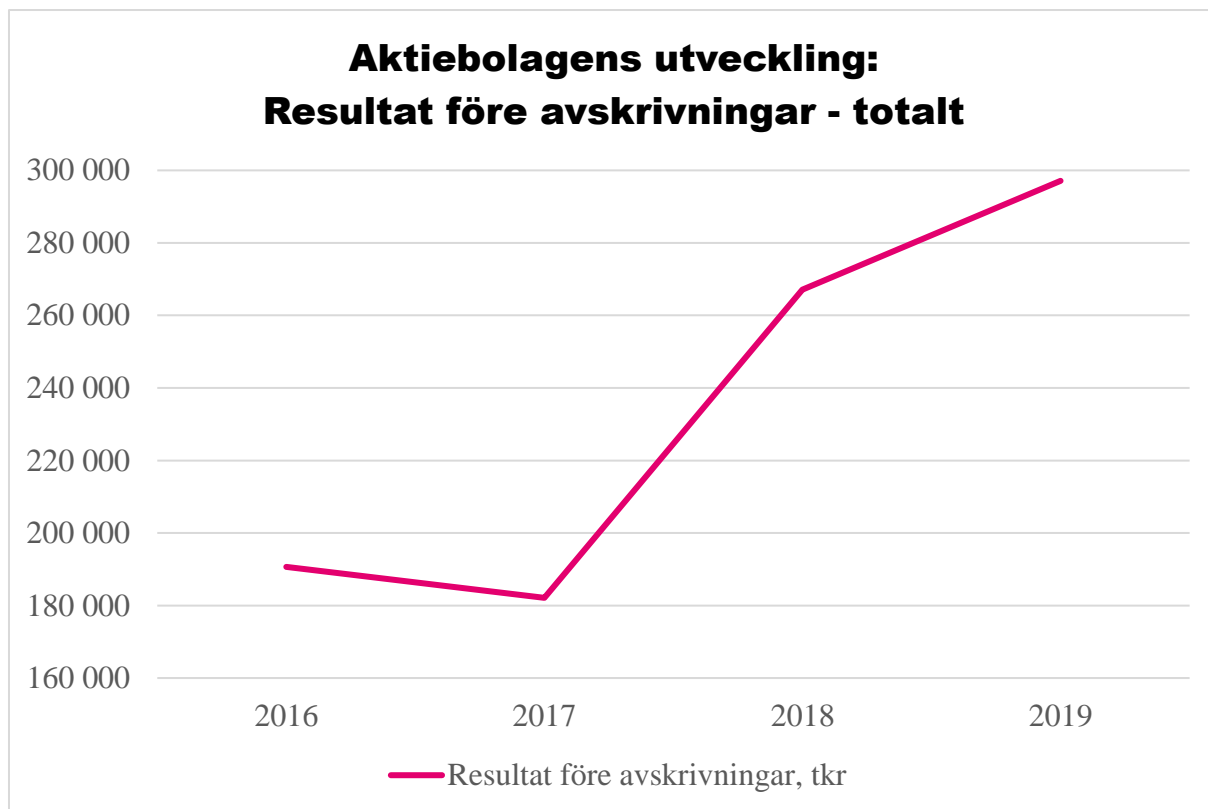
Figur 6: Aktiebolagens utveckling: Rörelseintäkter – medianer. Källa: UC, maj 2021

Figur 6 visar istället rörelseintäkternas median-utveckling för de 300 största aktiva aktiebolagen i Ånge kommun. Medianen uppgår år 2019 till knappt två miljoner (1 941 tkr) och den har minskat sedan år 2016 med den största förändringen mellan åren 2018 och 2019. Figur 5 och 6 visar tillsammans att klyftan mellan de största och de minsta aktiebolagen sett till rörelseintäkter ökar. De företag med höga rörelseintäkter fortsätter att öka, medan antalet aktiebolag med lägre rörelseintäkter (eller nya aktiebolag med låga rörelseintäkter) ökar.

Figur 7: Aktiebolagens utveckling: Antal anställda – totalt. Källa: UC, maj 2021

I de 300 största aktiva aktiebolagen i Ånge kommun var 1 321 personer anställda år 2019. Det är fler än som var anställda av själva kommunen vid samma tid (1 275 i november 2019). Antalet anställda i aktiebolagen har enligt figur 7 ökat i något stigande takt från år 2017 till 2019 med totalt 21,1%. Sett till medianvärdet för antalet anställda i aktiebolagen så har det legat stabilt på två för samtliga år 2016 till 2019.

Figur 8: Aktiebolagens utveckling: Resultat före avskrivningar – totalt. Källa: UC, maj 2021

Medan figur 5 visade summan av de 300 största aktiva aktiebolagens rörelseintäkter visar figur 8 istället summan av resultaten före avskrivningar. I resultatnivån har avdrag gjorts för både övriga externa kostnader och personalkostnader. Under 2019 uppgick summan av resultaten före avskrivningar i aktiebolagen till nästan 300 miljoner kronor (297 113 tkr) och utvecklingen har skett sedan år 2017 med den kraftigaste ökningen mellan år 2017 och 2018. Totalt har summan av resultaten före avskrivningar ökat med 55,8% sedan år 2017. Medianvärdet bekräftar samma utveckling som för de totala rörelseintäkterna – den har minskat mellan 2016 till 2019 från 213 tkr till 175 tkr, men däremot ligger medianen stabilt de två sista åren mellan 2018 till 2019 med en liten ökning från 170 tkr till 175 tkr.

3. Metod

För att besvara frågeställningarna i kapitel 1 behövde vi hitta ett lämpligt angreppssätt. Här beskriver vi hur vi gått till väga, och diskuterar vilka effekter våra metodval kan ha på resultatet.

3.1 Datainsamling

Precis som i de övriga delarna av visionsarbetet antog vi ett explorativt angreppssätt. Det har inneburit att vi varit helt öppna för vad som skulle komma fram under arbetets gång, och i efterhand analyserat och sammanställt materialet för att hitta gemensamma drag som besvarar frågeställningarna. För att kunna fördjupa oss kring näringslivets perspektiv valde vi en kvalitativ metod med semi-strukturerade intervjuer. Urval och datainsamling skedde under en koncentrerad tidsperiod av en vecka i maj 2021. Rapporten innehåller även grundläggande statistiska data inhämtade från UC, Statistiska Centralbyrån (SCB) samt Bisnis Analys som är näringslivskontorets huvudsakliga källor för företagsdata. Statistiken inhämtades under maj-juni 2021.

3.1.1 Urval

Tidigt i processen identifierades två grupper av företag som särskilt intressanta för visionsarbetet: Stora arbetsgivare som står för många arbetsställen i kommunen, samt den stora gruppen av småföretagare. Dessa grupper bedömdes vara i fokus för urvalet eftersom de i hög utsträckning kännetecknar näringslivet i kommunen, samt har stor påverkan på så väl det allmänna näringslivsklimatet som på många medborgare genom att vara den huvudsakliga källan till sysselsättning och inkomst.

Målet för datainsamlingen var att generera tillräckligt bra och empiriskt förankrade svar på frågeställningarna i kapitel 1. I planeringen bedömdes det lämpligt att genomföra cirka 10-15 intervjuer, men med medvetenhet om att antalet kan komma att utökas för att nå en mättnad i insamlad data. En mättnad har uppnåtts när intervjuerna bekräftar tidigare insamlade data och inte adderar nya svar på frågeställningarna. Mot bakgrund av det beslutades att Näringslivskontoret skulle lista ett 30-tal företag och besluta om en prioriteringsordning bland listade företag för att vi skulle få en bredd i datainsamlingen. Prioriteringarna gjordes med utgångspunkt i att resultatet ska spegla en variation mellan kön, ålder, geografi och bransch.

Näringslivskontoret har god erfarenhet och hög lokalkännedom om företagspopulationen i kommunen, varvid samtliga medarbetare var med för att göra urvalet. Arbetsgruppen som leder visionsarbetet fick även möjlighet att syna och kommentera urvalet. Totalt listades de elva största privata arbetsgivarna i kommunen och ytterligare sju mindre företag. De mindre företagen är antingen ensamföretagare eller företag med upp till tjugo anställda. Slutligen intervjuades företagsledare från fyra större arbetsgivare samt från sju mindre företag. Ytterligare fyra företag har bjudits in till intervju, men har av olika anledningar avböjt att medverka eller inte haft möjlighet att medverka. Två av dem har bidragit med skriftliga inspel istället.

3.1.2 Intervjuer och skriftliga inspel

En förutsättning för intervjuerna var att de kunde ske via Teams samt att vi hade tillåtelse att spela in samtalen – dels mot bakgrund av den pågående Corona-pandemin, och dels mot bakgrund av att de tekniska förutsättningarna förbättrar och avsevärt underlättar databehandlingen i nästa steg. Fem personer från näringslivskontoret har genomfört intervjuerna enligt en semi-strukturerad intervjumall, se bilaga 1, och varje intervju har varit mellan 20-30 minuter lång. Varje intervjuledare hade ansvaret för intervjun från bokning till transkribering och sammanfattning. I bilaga 2 återfinns inbjudningstexten som skickats till intervjupersonerna inför intervjun tillsammans med en möteslänk.

Intervjupersonerna har genom inbjudan och inledning i intervjun informerats om personuppgiftshantering, datahantering och anonymitet. Vilka personer och företag som deltagit i intervjuerna kommer inte att offentliggöras, och samtliga data som samlats in där de olika personerna

och företagen kan identifieras hanteras konfidentiellt inom näringslivskontoret och arbetsgruppen som driver visionsarbetet.

Det har inte varit öppet för de inbjudna företagen att välja mellan att ställa upp på en intervju eller svara skriftligt, men i de fall företagen velat delta men inte haft möjlighet har skriftliga svar uppmuntrats och svaren har registrerats, analyserats och presenterats i resultaten.

3.2 Analys och sammanställning

Efter att intervjuerna utförts och spelats in, har inspelningen laddats upp till Microsoft Office 365 och transkriberats med hjälp av programmet Word:s automatiska transkriberingsfunktion. Den skriftliga transkriberingen har sedan rättats, för att återge samtalet ordagrant, av den intervjuledare som utfört respektive intervju. Intervjuledaren har också haft till uppgift att fylla i intervjumallen med en sammanfattning av svaren från intervjupersonen under respektive fråga. Efter att transkriberingarna rättats tas videoinspelningarna bort.

De elva intervjusammanfattningarna och de två skriftliga svaren har sedan klippts ihop till ett och samma dokument, där personuppgifter och företagsspecifik information raderats och varje företagsnamn har kodats till ett nummer istället för företagsnamn.

Resultaten som presenteras i kapitel 4 har sedan granskats av intervjuledarna för att säkerställa att det återspeglar de intervjuer som genomförts.

3.3 Metoddiskussion

Den främsta risken som identifierats med den valda metoden relaterar till urvalsprocessen och risken att den data som samlats in inte generellt återspeglar perspektiven från näringslivet i Ånge kommun. Att genomföra djupgående kvalitativa intervjuer medför i regel denna risk, eftersom urvalet oftast är litet i förhållande till hela populationen. Det är svårt, och därför sällan ambitionen med metoden, att dra generella slutsatser. Däremot ger den unika möjligheter till att generera djupare insikter.

Alternativet hade kunnat vara att komplettera intervjuerna med en kvantitativ metod, till exempel en enkät där många ges möjlighet att besvara ett fåtal frågor med kortare skriftliga eller förinställda svarsalternativ. I det här fallet har en medborgarenkät redan skickats ut (se *Bilaga 1 – Rapport medborgare, barn, medarbetare och politiker*, Dnr: KS 19/287), vilken företagen också haft möjlighet att svara på som medborgare. Eftersom cirka 11 procent av svaren som inkommit via enkäten kommer från personer som angett att de är ”egenföretagare/frilans” bedöms företagets perspektiv finnas inkluderade i det datamaterial som analyserats och presenterats där, och intervjuerna som presenteras i den här rapporten ska ses som ett komplement till den rapporten.

I övrigt är det möjligt att på vilket sätt intervjupersonerna hade möjlighet att delta har påverkat vilken grupp som slutligen valde att ställa upp för en intervju. Att dela med sig av sina innersta drömmar, företagets framtidsutsikter och kanske sina personliga åsikter är inte bekvämt för alla individer. Att dessutom spelas in med ljud och bild och delta i ett digitalt mötesformat är inte heller vardag för alla i Ånge kommun ännu. Både oron över att behöva öppna upp sig och dela med sig inom ett känsligt område, och osäkerheten och känslan av att inte kunna med tekniken bedöms vara möjliga anledningar till att inte fler hade möjlighet att ställa upp för intervju. Det är inte heller självklart att det är möjligt för en företagare att lägga tid på en 30 minuter lång intervju under vare sig arbetsdagen eller på fritiden, då företaget är ens eget (och kanske andras) levebröd. Därför är det en relevant erfarenhet att ta med till eventuella framtida studier att på förhand ha en utarbetad palett av olika möjligheter för företagare att delta, som passar för olika typer av företag, arbets- och livssituationer.

4. Resultat, analys och slutsatser

I det här kapitlet redovisar vi resultaten från de genomförda intervjuerna uppdelat på de två frågeställningarna i kapitel 1; *Hur är näringslivet i Ånge kommun uppbyggt idag?* samt *Vad kommer vara avgörande för att företagen ska nå sina visioner och mål?*

4.1 En bild av näringslivet i dag

I Ånge kommun finns många företag. Andelen företag av befolkningen i åldern 20-64 år är högre än genomsnittet för Sverige. Vad som kan vara en del av förklaringen är att det finns många privata skogsägare som har en enskild firma registrerad för att hantera den skogliga verksamheten. En hög andel, nästan tre fjärdedelar av alla företag i Ånge kommun är enskilda firmor, och oavsett om vi räknar bort skogsägarna så är enskild firma den absolut vanligaste företagsformen i Ånge kommun.

Anledningarna till att starta en enskild firma kan vara många. En enskild firma är en privatperson som bedriver näringsverksamhet antingen som sin huvudsakliga sysselsättning eller vid sidan av en anställning. Det är svårt att dra några slutsatser om hur många som är heltidssysselsatta i enskilda firmor i Ånge kommun i dag eftersom dessa uppgifter är privata. Det är däremot viktigt att komma ihåg att de enskilda firmorna sannolikt bidrar med stora värden i samhället, både genom att tillhandahålla utbud som efterfrågas, men även utifrån att det oftast är i den enskilda firman nya företagare testar sina affärsidéer. Det är vanligt att företag startar upp i företagsformen enskild firma för att sedan ombilda till aktiebolag.

Antalet nyregistrerade företag har minskat i stadig takt sedan år 2017 med en snabbare minskande trend mellan 2019 och 2020. Det är troligt att utvecklingen till viss grad beror på den rådande Coronapandemin år 2020, men det är också naturligt utifrån att befolkningen i Ånge kommun har minskat. Det är främst nyregistrering av enskilda firmor som står för den största minskningen, medan nyregistrering av aktiebolag minskar i lägre takt.

Företagen som har sitt säte i Ånge kommun står för en hög andel av sysselsättningen men några av de absolut största arbetsgivarna har sitt säte någon annanstans. Dessa företag bedriver förstås sin verksamhet i Ånge kommun av en anledning – att det finns fördelar att finnas just här – men det är viktigt att komma ihåg att de kan vara mindre platsberoende än de som faktiskt har hela sin verksamhet här. Större koncerner med ett geografiskt större verksamhetsområde har större möjligheter att välja var de olika verksamheterna ska etableras och vara lokaliserade. Därför är det särskilt viktigt att de specifika förutsättningar och utvecklingsmöjligheter som dessa företag behöver finns och är bättre i Ånge kommun än på andra alternativa platser.

Den enskilt största branschen i Ånge kommun är *jordbruk, skogsbruk och fiske*, vare sig vi räknar med de skogsbrukande enskilda firmorna eller inte. Skogen är härmed en stor och viktig naturtillgång som genererar värden till platsen Ånge kommun. Närmast därefter kommer *byggverksamheterna* – bygg- anläggning- och specialiserade byggtreprenörer – samt *handel och reparation av motorfordon och motorcyklar*. *Fastighetsbranschen* är också förhållandevis stor i Ånge kommun.

Tillverkningsföretagen utgör tillsammans den femte största branschen i Ånge kommun sett till antalet företag. Skulle vi presentera branschfördelningen utifrån antalet anställda istället är det troligt att listan i tabell 1 hade sett annorlunda ut. Flera av de största arbetsgivarna i Ånge kommun finns bland tillverkningsföretagen. I tabell 1 utmärker sig även branschen *kultur, nöje och fritid* på en åttonde plats i storleksordningen sett till antalet företag – antalet företag inom *kultur, nöje och fritid* är fler än inom *transport och magasinering*. *Hotell- och restaurangbranschen* som är den som i huvudsak räknas in när vi pratar om *besöksnäring* (kanske i viss utsträckning i kombination med branschen *kultur, nöje och fritid*) återfinns på en tiondeplats.

Könsfördelningen bland personer i ledande ställning inom företagen är mycket snedvriden med en tung övervikt för männen. En av tre personer som driver enskild firma är kvinna, och bara knappt hälften av aktiebolagen har lika andel kvinnor och män i styrelsen. Utmaningen med ett jämställt

näringsliv är stor i hela världen och i Sverige, och tyvärr är bilden av näringslivet i Ånge kommun inte bättre. Särskilt värt att notera är att det är en ännu något större snedvridning bland de skogsbrukande enskilda firmorna.

Mer glädjande att se är att det tycks gå bra för aktiebolagen i Ånge kommun. Aktiebolagen som grupp växer både omsättningsmässigt, resultatmässigt och sett till antalet anställda. Utvecklingen är inte heller en enkel funktion av konjunkturen i Sverige utan betydligt högre. Summan av de totala rörelseintäkterna från de 300 största aktiebolagen med säte i Ånge kommun har ökat med 39,2% mellan 2016 och 2019, resultatet före avskrivningar har ökat med 55,8% mellan 2017 och 2019, och antalet anställda har ökat med 21,1% mellan 2017 och 2019. Medianvärdena för rörelseintäkter och resultat före avskrivningar indikerar dock att de största aktiebolagen har en stor påverkan på siffrorna som visar den totala utvecklingen. Klyftan mellan de minsta och de största aktiebolagen ökar.

4.1.1 Olika typer av företagare

Flera av de intervjuade företagarna skulle vilja att företaget växer genom att omsättningen eller antalet anställda ökar. Även om avsikten inte är att omfattningsmässigt växa berättar de om att företaget ska kunna finnas kvar och vara hållbart över tid, vilket kräver en viss utvecklingstakt för att kunderbjudanden ska matcha efterfrågan. Det framgår också att utvecklingen behöver vara hållbar ekonomiskt, socialt och ekologiskt.

Anledningarna till att bedriva företag i Ånge kommun är så klart många, men bland de intervjuade företagen framkommer tre tydliga grupperingar som behöver beskrivas eftersom det har betydelse för företagets visioner och mål; de *tillväxtdrivna företagarna*, *livsstilsföretagarna* och *samhällsentreprenörerna*.

Flera av företagen har utvecklats över tid och fyllts med spetskompetens – där handlar det om att vara bäst på sin gren och vinna marknadsandelar på lokal, nationell och kanske global marknad för att företaget ska hålla en stabil omfattning, växa eller vara hållbart över tid. Vi kallar dem för *de tillväxtdrivna företagarna*. Andra företagare beskriver att det huvudsakliga målet inte är att vare sig göra karriär eller ens att tjäna pengar i någon större utsträckning, utan här finns det andra anledningar till att driva företag. *Livsstilsföretagarna* och *samhällsentreprenörerna* beskriver att tjäna pengar ses som en bonus och är inte det primära målet, men självklart skulle det underlätta i vardagen om ekonomin var i balans eller bättre och genererade ett större överskott.

Livsstilsföretagarna har valt att bli företagare för att kunna styra över sin egen arbetssituation och för att skapa sitt eget arbete. Dessa företagare beskriver sina visioner i termer av att hitta rätt balans mellan arbete, familjeliv och fritid, att företaget ska vara ekonomiskt stabilt, att det ska kännas roligt att arbeta och att det är den egna kreativiteten och passionen som ska utgöra grunden i företaget. Livsstilsföretagaren är ensamföretagare eller har anställda. Det är dock vanskligt för livsstilsföretagaren att gå från att vara ensam till att anställa eftersom det finns en risk att personalansvaret väger tyngre än de personliga målen med företagandet som är kärnan i verksamheten.

Samhällsentreprenörerna driver sina företag med utgångspunkt i att företaget behövs i samhället. Företaget löser ett viktigt samhällsproblem som skulle påverka bygden eller platsens attraktivitet och möjligheter att utvecklas om det inte fanns. Samhällsentreprenörerna driver företag med sin passion för ett gott liv i samhället som grund, för sin egen och för andras skull, men kan i vissa fall också känna sig tvingade in i företagandet. Det huvudsakliga målet för samhällsentreprenören är att företaget ska finnas kvar eller utvecklas på orten, inte nödvändigtvis av företagaren själv utan det kanske till och med betraktas som en fördel om någon annan kan ta över verksamheten. Om företaget ska utvecklas bygger det på en vilja att ytterligare bidra till ett bättre samhälle.

4.2 Avgörande faktorer för att företagen ska nå sina visioner och mål

I Ånge kommun finns företag som både har som ambition att växa och som inte har som ambition att växa. En viktig slutsats i den här rapporten är att oavsett vilket är alla företagare viktiga företagare. Vi behöver vara stolta över vårt näringsliv och stötta företagen i sin hållbara utveckling. Det är företagen som tillsammans bidrar till en bättre välfärd genom att stå för sysselsättning och utbud av varor och tjänster som efterfrågas men som inte kan levereras av offentlig eller ideell sektor. Företagen driver utveckling genom innovation och nytänkande, så även inom den offentliga sektorn genom konkurrens och de erbjudanden och lösningar som tillhandahålls. Livsstilsföretagarna skapar sitt eget levebröd – tack vare möjligheten att kunna bedriva ett livsstilsföretag når fler av kommunens medborgare sin fulla potential. Samhälls-entreprenörskapet å andra sidan löser nuvarande viktiga samhällsproblem eller samhällsproblem som skulle bli påtagliga för alla om vi saknade deras drivkrafter.

Över lag är företagen medvetna om att visions- och måluppfyllelse kräver hårt arbete, samt att det är hur de väljer att bedriva sitt företag som kommer ha allra störst påverkan på om man kommer nå visionen och målen eller inte. På resan mot framtiden finns dock ett antal faktorer som företagen inte själva råder över, som de som intervjuats lyft fram som särskilt viktiga och som vi behöver arbeta tillsammans med; offentlig-, privat- och ideell sektor, samt privatpersoner. Dessa har sammanställts och beskrivits kortfattat i tabell 2, och förklaras sedan vidare i löpande text.

Faktor	Beskrivning
<i>Ett fungerande grundläggande serviceutbud och hållbar infrastruktur för alla</i>	Grundläggande service och infrastruktur såsom skola, vård och omsorg, vägar, bredband, person- och godstransporter behöver fungera bra, hålla hög kvalitet, och vara lättillgänglig för alla. Det behöver främst sättas i fokus ur ett geografiskt perspektiv. Att det ska vara enkelt att bo, besöka och jobba i hela kommunen är lika viktigt som att det ska vara enkelt att driva företag och att rätt förutsättningar ska finnas för verksamheterna att utvecklas.
<i>Kompetensförsörjning</i>	Platsen Ånge kommun behöver utveckla och attrahera kompetenserna som behövs för att näringslivet ska kunna utvecklas. Kompetensutveckling är en del av lösningen, men det krävs vidare att kompetenserna vill och har möjlighet att bo, leva och göra karriär i Ånge kommun.
<i>Attraktivitet</i>	Attraktiva, moderna och traditionella, men livfulla miljöer som vi kan känna stolthet över skapar trygghet och fler budbärare av platsvarumärket. Platsen Ånge kommun behöver ”snyggas till” – vi behöver bevara, underhålla och utveckla vår plats. Förfallna och tomma hus, byar och lokaler är förödande för attraktiviteten.
<i>By-känslan definierar oss</i>	Platsen Ånge kommun borde andas avslappnad exklusivitet, där tillsammans-andan är stark, där samverkan är det nya normala för att nå våra mål, där inkludering är naturligt och alla har ett sammanhang. Vi stöttar varandra och gläds åt varandras framgångar, vi är positiva och har framtidstro, ser och tar hand om varandra, är hjälpsamma och tar gemensamt ställning mot felvärderingar. Det är by-känslan

<i>Vi gräver där vi står och värderar våra tillgångar; människor, naturtillgångar och järnvägen</i>	som definierar oss och som ska vara den anda som vi ska bevara och låta råda i framtiden.
<i>Värdskap och välkomnande</i>	Det är viktigt att vi bygger vår framtid på det vi har och inte försöker vara något vi inte är. Vi måste sträva framåt och våga satsa på att nyttja potentialen i våra tillgångar och sträva efter att vara drivande inom hållbar utveckling med utgångspunkt i just våra specifika styrkeområden; människorna med unika kompetenser som bor här, naturtillgångarna i form av skog, vatten, vind och sol, samt järnvägen. Exploatering behövs men måste ske planerat och i samstämmighet där vi delar på naturresurserna och inte riskerar att välta omkull by-känslan som definierar oss.
<i>Värdskap och välkomnande</i>	Det är viktigt att vi välkomnar nya medborgare, besökare, nya företag och idéer till platsen Ånge kommun och tar ett gemensamt ansvar för att det ska vara lätt, trevligt och inspirerande att komma hit. Vi måste bära vårt varumärke med stolthet och tillsammans utveckla vår palett av möjligheter för medborgare och företagare att trivas och utvecklas här.

Tabell 2: Avgörande faktorer för att företagen ska nå sina visioner och mål

4.2.1 Ett fungerande grundläggande serviceutbud och hållbar infrastruktur för alla
Grundläggande service och infrastruktur såsom skola, vård och omsorg, vägar, bredband, person- och godstransporter behöver fungera bra, hålla hög kvalitet, och vara lättillgänglig för alla. Det behöver främst sättas i fokus ur ett geografiskt perspektiv. Att det ska vara enkelt att bo, besöka och jobba i hela kommunen är lika viktigt som att det ska vara enkelt att driva företag och att rätt förutsättningar ska finnas för verksamheterna att utvecklas.

Över lag beskriver företagen att grundläggande och vardagliga saker måste fungera bra och vara till för- och lättillgängliga för alla. Service (offentlig och privat) behöver fortsätta hålla hög kvalitet och geografiska skillnader i tillgänglighet till utbud behöver suddas ut. Det behöver bli lika lätt att bo och verka – driva verksamhet och jobba – överallt i kommunen, och vi behöver hitta hållbara lösningar som gör det möjligt. Skola, vård och omsorg, vägar, bredband, person- och godstransporter behöver fungera bra och hålla hög kvalitet och vara lättillgängligt för alla. Tillgången på industrimark och lediga lokaler, priströskeln för företagare att ansluta sig till bredbandsnätet, godstransporter samt detaljplanerna och bygglovsprocesserna lyfts fram som särskilda utmaningar för företagets möjligheter att utvecklas. Grundläggande serviceutbud och hållbar infrastruktur behöver vidare utvecklas med utgångspunkt i hur vi skulle vilja ha det snarare än med utgångspunkt i hur den nyttjas i dag.

I Ånge kommun lyfts transportlösningar fram som en särskild utmaning i omställningen. Med långa avstånd och verksamhet i hela vårt stora geografiska mer och mindre lättillgängliga landskap behövs fossilfria och hållbara transportlösningar som är kostnadseffektiva och fungerar i vardagen för så väl privatpersoner som i verksamheterna. Infrastrukturen och en komplett lösning för detta finns ännu inte tillgänglig i Ånge kommun. Agenda 2030 och omställningen till hållbar konsumtion är en utmaning för hela vårt samhälle, så även för våra företagare. En grundläggande problematik handlar om att som företagare tillhandahålla det utbud som kunderna efterfrågar samtidigt som globala standarder och krav på hållbarhet blir allt mer påtagliga, samt att dessa två utvecklingsparametrar inte automatiskt går

hand i hand och följer varandra. I dagsläget förväntar vi oss i hög utsträckning att det är företagen som ska driva utvecklingen i rätt riktning samtidigt som vi inte är beredda att betala ett högre pris för hållbara varor och tjänster. Transportlösningar som en av företagens största gemensamma hållbarhetsutmaningar är därför tudelad. Det handlar dels om att hitta konkreta lösningar som fungerar, men även om att vi generellt behöver ta till oss mer kunskap, skapa förståelse för omställningen, ändra inställning och ta personligt ansvar för en mer hållbar livsstil.

4.2.2 Kompetensförsörjning

Platsen Ånge kommun behöver utveckla och attrahera kompetenserna som behövs för att näringslivet ska kunna utvecklas. Kompetensutveckling är en del av lösningen, men det krävs vidare att kompetenserna vill och har möjlighet att bo, leva och göra karriär i Ånge kommun.

Tillväxtdrivna företagare lyfter särskilt fram kompetensförsörjningen som en av de största utmaningarna. Det handlar så väl om att lyckas locka till sig lokala förmågor och kompetenser som redan finns i Ånge kommun, men särskilt också nya kompetenser som inte finns här i dag. Även företagare som inte har som mål att växa lyfter att det är viktigt att företaget kan fyllas på med kompetenta människor, och kanske även kompetenser som kan vara med och utveckla företaget.

Kompetensutveckling beskrivs som viktigt för att nå en långsiktigt bra och hållbar kompetensförsörjningsnivå i Ånge kommun, men det är inte tillräckligt. Personer som ska anställas behöver också känna sig attraherade av platsen, livet och karriärmöjligheterna just här, och därför är kompetensförsörjning nära relaterad till frågan om attraktivitet. Beroende på vilken tjänst det är som ska tillsättas, och vilken person det är som ska anställas, ser förutsättningarna för platsen Ånge kommun att vara attraktiv olika ut. Det är viktigt att utgå ifrån att alternativen till platsen Ånge kommun kan variera stort mellan de här personerna. För många kanske det är ett val mellan Ånge kommun, Jämtland eller Sundsvall, men för en del kompetenser kanske alternativen till ett liv här finns i Tyskland, Kanada eller Asien.

4.2.3 Attraktivitet

Attraktiva, moderna och traditionella, men livfulla miljöer som vi kan känna stolthet över skapar trygghet och fler budbärare av platsvarumärket. Platsen Ånge kommun behöver "snyggas till" – vi behöver bevara, underhålla och utveckla vår plats. Förfallna och tomma hus, byar och lokaler är förödande för attraktiviteten.

Företagen är beroende av en välfungerande lokal ekonomi. Kunderna behöver fortsätta handla för att företagen ska må bra, och för att kunderna ska ha möjlighet att handla behöver de ha en inkomst. Företagen som bedriver sina verksamheter på den lokala marknaden i Ånge kommun är beroende av att människor trivs, bor kvar, eller väljer att besöka platsen. Företag som har anställda är beroende av att personalen finns kvar och trivs på verksamhetsorten eller med pendlingsavstånd. Platsens attraktivitet är således en avgörande faktor för alla företag.

I intervjuerna framkommer särskilt att platsen Ånge kommuns attraktivitet bygger på hela livserbjudandet och upplevelsevärdet, där en stor tonvikt läggs på möjligheterna till ett gott och hälsosamt liv med naturen runt knuten. Eftersom naturtillgångarna är en stor styrka för platsen är det viktigt att det går att besöka alla platser som kan leverera kärnan i upplevelsevärdet, och bosätta sig där den är som starkast. Definitionen av var detta är geografiskt är personligt och därför är det viktigt med en palett av valmöjligheter för individer.

Det måste finnas korttids- och långtidsboenden av varierande standard, god tillgång på tomma hus, inflyttningsklara alternativ och byggbar mark, och det ska vara möjligt att bosätta sig långt från någon av de större byarna utan att avsäga sig möjligheten till ett grundläggande nödvändigt service- och konsumtionsutbud. Det måste vara enkelt att besöka, bo och leva i hela kommunen. Våra samhällen behöver leva och snyggas upp eftersom det i sig leder till trygghet, stolthet och fler budbärare av att

Ånge kommun är en attraktiv plats att besöka, bo och leva på. Att byar dör ut är förödande för platsens attraktivitet, och således företagens möjligheter att finnas kvar, utvecklas och växa.

I Ånge kommuns livserbjudande ingår också ”guldkanten” som skapas av engagerade och drivna människor i olika konstellationer – föreningslivet är mycket värdefullt. Guldkanten består av ett brett kultur-, nöjes- och fritidsutbud samt goda möjligheter till ett aktivt, hållbart och hälsosamt liv genom gemenskap, friluftsliv, idrottsaktiviteter och bra lokal- eller till och med hemodlad mat. Det är viktigt att vi gemensamt stöttar initiativ som bidrar till mer livfulla samhällen.

4.2.4 By-känslan definierar oss

Platsen Ånge kommun borde andas avslappnad exklusivitet, där tillsammans-andan är stark, där samverkan är det nya normala för att nå våra mål, där inkludering är naturligt och alla har ett sammanhang. Vi stöttar varandra och gläds åt varandras framgångar, vi är positiva och har framtidstro, ser och tar hand om varandra, är hjälpsamma och tar gemensamt ställning mot felvärderingar. Det är by-känslan som definierar oss och som ska vara den anda som vi ska bevara och låta råda i framtiden.

Företagen som intervjuats beskriver by-känslan som något vi är stolta över och som vi kan och borde använda oss av och stärka för att nå längre tillsammans. Platsen Ånge kommun står för livskvalité; en hälsosam hållbar livsmiljö som andas avslappnad exklusivitet. Alla i Ånge kommun har ett sammanhang, vi ser och hjälper varandra och har en stark gemenskap. Det här är något vi gemensamt kan enas kring. Trots att så många lyfter fram vår gemenskap och by-känslan som en av våra främsta styrkor beskrivs också utmaningarna kring att bevara och stärka denna.

Föreningslivet är starkt i kommunen och vi är vana att samarbeta. Vi uttrycker att vi gärna vill samarbeta för att nå gemensamma mål, men när det kommer till kritan är det inte alltid så det fungerar. Om- och hur vi ska nyttja våra naturtillgångar splittrar oss i läger. Urbaniseringen och centraliseringar biter oss i baken och skapar känslor av hopplöshet, energi läggs på fel saker, och vi ser tendenser av att vi vant oss vid att klara oss själva och en motvilja till att samarbeta. Vi behöver ta vår långa erfarenhet av föreningsengagemang och växla upp till en starkare tillsammans-anda, där vi enas och förhåller oss sakligt till varandra, samhällsproblemen och utvecklingen. Vi är problemlösare i grunden och ska därför vara en framåtsträvande och innovativ plats där ideell, privat och offentlig sektor jobbar tillsammans för helheten. Vi behöver sluta vänta på att ”nån annan” ska fixa.

Företagen lyfter fram att vi behöver platser (fysiska eller digitala) där vi kan träffas. Mötesplatser behöver finnas tillgängliga ute i hela kommunen, och företagen behöver sinsemellan stärka sina samarbeten.

4.2.5 Vi gräver där vi står och värderar våra tillgångar; människor, naturtillgångar och järnvägen

Det är viktigt att vi bygger vår framtid på det vi har och inte försöker vara något vi inte är. Vi måste sträva framåt och våga satsa på att nyttja potentialen i våra tillgångar och sträva efter att vara drivande inom hållbar utveckling med utgångspunkt i just våra specifika styrkeområden; människorna med unika kompetenser som bor här, naturtillgångarna i form av skog, vatten, vind och sol, samt järnvägen. Exploatering behövs men måste ske planerat och i samstämmighet där vi delar på naturresurserna och inte riskerar att välta omkull by-känslan som definierar oss.

Ånge kommun har enorma outnyttjade möjligheter med utgångspunkt i det vi faktiskt redan har. I intervjuerna läggs ett undertryck på att vi sitter på flera kraftfulla tillgångar som andra platser inte gör. Vi behöver inte bygga från grunden utan har goda möjligheter genom att ”gräva där vi står”, våga satsa och peka ut en utvecklingsinriktning med utgångspunkt i våra styrkor. Vi har drivkraftiga människor som vi behöver värdera högt. Ibland tenderar vi att lyssna och värdera människor som kommer utifrån högre än de som redan bor här, och vi skulle istället behöva stärka varandra och

inspireras av människor utifrån. Vi har våra naturtillgångar i form av orörd natur som behöver tillgängliggöras för människor som vill upptäcka den. Vi har vattnet, vinden, skogen och solen som kan förädlas och skapa mervärden i Ånge kommun. Det behövs fler människor och företag som vågar satsa på att nyttja potentialen i naturtillgångarna, och en enighet kring att vi har tillräckligt av dem för att det ska vara möjligt att dela för olika ändamål.

Järnvägen i sig beskrivs vidare som ytterligare en unik tillgång i Ånge kommun, trots att infrastruktur generellt är ett utvecklingsområde. Järnvägens potential – att den redan finns här och att den kan utgöra en fossilfri transportmetod – behöver och är möjlig att utveckla och göra tillgänglig för fler hållbara person- och godstransporter.

4.2.6 Värdskap och välkomnande

Det är viktigt att vi välkomnar nya medborgare, besökare, nya företag och idéer till platsen Ånge kommun, och att ta ett gemensamt ansvar för att det ska vara lätt, trevligt och inspirerande att komma hit. Vi måste bära vårt varumärke med stolthet och tillsammans utveckla vår palett av möjligheter för medborgare och företagare att trivas och utvecklas här.

För att kunna stärka platsens attraktivitet behöver vi välkomna människor och företag till vår kommun och göra vad som krävs för att de ska må bra och trivas här. Nyinflyttade individer behöver integreras i våra samhällen och vi behöver säkerställa att alla kommer till ett meningsfullt sammanhang.

Människorna i Ånge kommun är hjälpsamma och skapar en god människosyn, och vi uppskattar att vara en del av ett sammanhang – men det är just det som vi också behöver integrera nya medborgare och besökare i. På samma sätt är attityderna och välkomnandet av företag viktigt. Det behöver vara enkelt och lockande att starta och utveckla företag i Ånge kommun, förutsättningarna som krävs behöver tillrättaläggas (exempelvis bra infrastruktur, bredband för alla, tillgång till industrimark och lediga lokaler, med mera), och affärsmöjligheter behöver lyftas upp på bordet, synliggöras och diskuteras. Vi behöver förstå att om näringslivet utvecklas så gynnar det alla när det leder till fler jobb, fler som handlar, större utbud och bättre service, ännu fler jobb, högre konkurrens, högre skatteintäkter och förbättrad välfärd.

Särskilt samhällsentreprenörerna lyfter fram att det är avgörande att människor förstår hur det hänger ihop, och önskar att fler tar ett ansvar för det lokala utbudet och tänker till kring vad det skulle innebära om företaget försvann från platsen. Det behövs generellt en attitydförändring och utökad förståelse för företagets roll i samhället, inte bara hos gemene person som konsument, utan även hos kommunen som organisation och företagare emellan. Flera företagare lyfter fram vikten av att samarbeta och att många företagare är alldeles för fokuserade på att klara sig själv. Även om det kan råda konkurrens på den lokala marknaden finns det saker som alla skulle gynnas av att samarbeta kring.

Vi behöver vara stolta över platsen Ånge kommun och våra företagare, och gemensamt möta nya människor och företagare med den stoltheten.

Bilaga 1 – Intervjumall

Namn:

Organisation:

Datum och tid:

Ansvarig:

En förutsättning för intervjun är att den sker via Microsoft Teams och att vi får spela in den. Börja därför med att starta inspelningen.

Syftet med intervjun är vi ska få en bild av dina visioner för företaget och platsen Ånge kommun om tio år – om du fick drömma helt fritt. Materialet vi samlar in kommer att användas som ett av flera underlag i arbetet som ska leda fram till en ny vision för platsen och samhället i Ånge kommun (dvs. inte Ånge kommuns organisatoriska vision. Det är viktigt att skilja på detta.).

Ägare av datamaterialet som samlas in via intervjuerna är Ånge kommun som hanterar personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Läs mer på www.ange.se/personuppgifter. Inspelningen av intervjun kommer att sparas tills den har transkriberats. Därefter tas videon bort och ersätts med transkriberingen.

Dina svar i dag kommer att sammanställas med de andra intervjuerna, och utifrån det samlade materialet kommer vi dra slutsatser om vilka fokusområden som är viktigast för företagen i Ånge kommun – för att företagen ska nå sina visioner.

Det är inte säkert att det är jag som kommer att transkribera intervjun, men samtliga data (inklusive videon) där det är möjligt att identifiera dig som person eller ditt företag kommer att hanteras konfidentiellt inom näringslivskontoret och arbetsgruppen som har hand om Ånge kommuns visionsarbete. Det kommer inte gå att identifiera dina svar i något offentligt sammanhang, om du inte gett ett särskilt medgivande för det först.

Har du några frågor innan vi drar igång?

1. Kan du berätta lite om företagets vision och mål? Beskriv gärna helt fritt utifrån dina egna perspektiv på företaget
2. Hur ser företaget ut och vad har hänt med företaget om tio år?
3. Vad kommer vara avgörande för att företaget ska nå sin vision?
4. Hur behöver samhället och platsen Ånge kommun utvecklas för att visionen ska nås?
5. Vilken är din drömbild av platsen Ånge kommun om tio år?
6. Vid behov av en kort komplettering – hur kan vi komma i kontakt med dig?
Notera telefonnummer och/eller mejl:

Bilaga 2 – Inbjudan till intervju

Hej!

Här kommer en mötesbokning för visions-intervju med Ånge kommun. Vi räknar med att mötet kommer att ta cirka en halvtimme. Bifogat finner du frågeställningarna vi kommer att prata om – förbered dig gärna genom att skriva ner lite tankar kring varje fråga.

En förutsättning för att vi ska kunna genomföra intervjun är att den sker via Microsoft Teams, samt att vi får spela in den. Inspelningen kommer användas för att transkribera intervjun, och när det är gjort kommer videon att tas bort. Genom att gå in i teamsmötet på utsatt tid godkänner du att vi får spela in mötet och använda dina svar så som vi beskrivit i bifogat dokument.

För att delta i Teams-mötet behöver du ha tillgång till en dator eller surfplatta/smart telefon och helst externa hörlurar med mikrofon. Om du öppnar mötet via surfplatta eller telefon behöver du ladda hem Teams-appen först.

Om du har frågor om intervjun eller arbetet går det bra att kontakta mig via kontaktuppgifterna nedan. Det går även bra att kontakta Emelie Säterberg som ansvarar för den här delen av visionsarbetet via mejl till emelie.saterberg@ange.se.

Hälsningar,

Bilaga 3 – Utbud: Branscher som finns i Ånge kommun*

- ♥ Jordbruksföretag och serviceföretag till jordbruk
- ♥ Skogsbruksföretag
- ♥ Annan industri för mineralutvinning
- ♥ Livsmedelsindustri
- ♥ Dryckesvaruindustri
- ♥ Textilindustri
- ♥ Beklädnadsindustri
- ♥ Industri för trä och varor av trä, kork och rotting o.d. utom möbler
- ♥ Grafisk och annan reproduktionsindustri
- ♥ Kemisk industri
- ♥ Industri för andra icke-metalliska mineraliska produkter
- ♥ Industri för metallvaror utom maskiner och apparater
- ♥ Industri för datorer, elektronikvaror och optik
- ♥ Industri för elapparatur
- ♥ Övrig maskinindustri
- ♥ Annan transportmedelsindustri
- ♥ Annan industri
- ♥ Reparationsverkstäder och installationsföretag för maskiner och apparater
- ♥ El-, gas- och värmeverk
- ♥ Vattenverk
- ♥ Avfallshanteringsanläggningar; återvinningsanläggningar
- ♥ Byggtreprenörer
- ♥ Anläggningsentreprenörer
- ♥ Specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer
- ♥ Handel med och serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar
- ♥ Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
- ♥ Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar
- ♥ Landtransportföretag; rörtransportföretag
- ♥ Magasin och serviceföretag till transport
- ♥ Hotell, semesterbostäder, vandrarhem, campingplatser m.m.
- ♥ Restauranger, cateringföretag, barer och pubar
- ♥ Film-, video och TV-programföretag, ljudinspelningsstudior och fonogramutgivare
- ♥ Programvaruproducenter, datakonsulter o.d.
- ♥ Banker och andra kreditinstitut
- ♥ Försäkrings- och återförsäkringsbolag, pensionsfonder
- ♥ Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
- ♥ Juridiska och ekonomiska konsultbyråer
- ♥ Huvudkontor; konsultbyråer inom PR och kommunikation samt företags organisation
- ♥ Arkitektkontor, tekniska konsultbyråer, tekniska provnings- och analysföretag
- ♥ Forsknings- och utvecklingsinstitutioner
- ♥ Reklam- och marknadsföringsbyråer; marknadsundersökningsbyråer o.d.
- ♥ Andra företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- ♥ Veterinärkliniker
- ♥ Uthyrningsfirmor

- ♥ Arbetsförmedlingar, rekryteringsföretag, personaluthyrningsföretag o.d.
- ♥ Resebyråer och researrangörer; turistbyråer
- ♥ Företag för bevakning och säkerhetstjänst, detektivbyråer
- ♥ Företag för fastighetservice samt skötsel och underhåll av grönytor
- ♥ Kontors- och andra företagstjänstföretag
- ♥ Utbildningsväsende
- ♥ Enheter för hälso- och sjukvård
- ♥ Vårdhem och bostäder med omsorg
- ♥ Sociala öppenvårdsenheter, socialkontor
- ♥ Enheter för konstnärlig och kulturell verksamhet samt underhållningsverksamhet
- ♥ Bibliotek, arkiv och museer m.m.
- ♥ Sport-, fritids- och nöjesanläggningar
- ♥ Intresseorganisationer och religiösa samfund
- ♥ Reparationsverkstäder för datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
- ♥ Andra konsumenttjänstföretag

*Uppgifterna är hämtade från Statistiska Centralbyråns (SCB:s) företagsregister i juni 2021 och baserar sig på uppgifter om aktiva företag inom respektive bransch med sitt registrerade säte i Ånge kommun. Det finns fler företag som är aktiva i Ånge kommun men som har sitt registrerade säte någon annanstans. Branscherna relaterar till svensk näringsgrensindelning (SNI 2007).

Bilaga 4 – Utbud: Branscher som inte finns i Ånge kommun*

- ♥ Fiskare och vattenbrukare
- ♥ Kolgruvor
- ♥ Industri för utvinning av råpetroleum och naturgas
- ♥ Metallmalmsgruvor
- ♥ Serviceföretag till utvinning
- ♥ Tobaksindustri
- ♥ Industri för läder och lädervaror
- ♥ Massa-, pappers- och pappersvaruindustri
- ♥ Industri för stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter
- ♥ Industri för farmaceutiska basprodukter och läkemedel
- ♥ Gummi- och platsvaruindustri
- ♥ Stål- och metallverk
- ♥ Industri för motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
- ♥ Möbelindustri
- ♥ Reningsverk
- ♥ Anläggningar för sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning
- ♥ Rederier
- ♥ Flygbolag
- ♥ Post- och kurirföretag
- ♥ Förlag
- ♥ Radio- och Tv-bolag
- ♥ Telekommunikationsbolag
- ♥ Informationstjänstföretag
- ♥ Serviceföretag till finans- och försäkringsverksamhet
- ♥ Civila myndigheter och försvaret
- ♥ Spel- och vadhållningsföretag
- ♥ Förvärvsarbete i hushåll
- ♥ Hushållsproducenter av diverse varor för eget bruk
- ♥ Internationella organisationer, utländska ambassader o.d.

*Uppgifterna är hämtade från Statistiska Centralbyråns (SCB:s) företagsregister i juni 2021 och baserar sig på uppgifter om aktiva företag inom respektive bransch med sitt registrerade säte i Ånge kommun. Det finns fler företag som är aktiva i Ånge kommun men som har sitt registrerade säte någon annanstans. Branscherna relaterar till svensk näringsgrensindelning (SNI 2007).

Ånge
kommun